

Input fra universiteter og forsknings-
og teknologiorganisationer (GTS)

FØDEVAREINNOVATION I VERDENSKLASSE FREM MOD 2030

Danske forskningsbaserede løsninger til den
globale, bæredygtige fødevarerproduktion

Svar fra Force Technology, Alexandra Instituttet og Teknologisk Institut vedrørende ”Fødevareinnovation i verdensklasse frem mod 2030”

Indledningsvis ønsker vi at takke DI Fødevarer og Landbrug & Fødevarer for deres initiativ til at beskrive fødevareindustriens behov for ny viden og teknologi på et strategisk plan. Vi har læst det omfattende dokument med stor interesse og finder strategien både ambitiøs og realistisk. Det er vores opfattelse hos GTS – Godkendte Teknologisk Service-institutter – at fødevarestrategien

adresserer de vigtige strategiske udfordringer i forbindelse med den videre udvikling inden for en dansk fødevareresektor i fremgang – en sektor, som opfylder fremtidens markedskrav. Desuden er det vores opfatelse, at strategien glimrende beskriver, hvorledes industrien vil kunne forbedre de fremtidige konkurrencemæssige resultater inden for produktion af sikre, sunde,

innovative og bæredygtige fødevarer gennem hele fødeværdikæden.

Vi, på de berørte GTS-institutter, er i tæt samarbejde med fødevareindustrien – med både store og små virksomheder – da vi som konsulenter og rådgivere støtter industrien med henblik på innovation, og vi udvikler nye R&D-projekter. GTS-institutterne er vigtige partnere for de danske fødevarelokomotiver med hensyn til at fremme, udvikle og implementere ny viden og nye processer. Fødevareindustrien omfatter også en meget stor gruppe små og mellemstore virksomheder, som er forudsætningen for, at der skabes vækst og nye jobs. Det danske GTS-system spiller en vigtig rolle inden for spredning af viden samt teknologioverførsel inklusive tilgængelig infrastruktur, f.eks. udstyr til laboratorie- og forsøgsbrug i disse SME-virksomheder.

Derfor betragter vi mottoet ”stærkere sammen” og illustrationen, der viser, hvorledes opgavefordelingen er inden for det danske fødevarelandskab, som et centralt og vægtigt instrument til at implementere strategien og udvikle den danske fødevareklynge.

Strategidokumentet beskriver seks hovedudfordringer med tilknyttede indsatsområder, hvor vi, som nævnt ovenfor, kan bidrage med ny viden og teknologi i fobindelse med nye løsninger.

Nedenfor pointerer vi, hvor vi mener, dokumentet kunne styrke de strategiske tiltag.

Mange af disse udfordringer adresserer det vedvarende behov for at udvikle sikrere fødevarer, og vi vil gerne påpege, at det stærke samarbejde inden for hele værdikæden, f.eks. mellem producenterne af procesudstyr og fødevareindustrien, er vigtigt for at videreudvikle nye, bæredygtige strategier med henblik på at forbedre fødevaresikkerheden.

Den strategiske udvikling inden for fødevareindustrien er fundamentalt forbundet med udviklingen i bioøkonomien, og som nævnt i strategien (udfordring nr. 1) er det en stor fordel at udnytte alle ressourcer optimalt og reducere deres indvirken på klimaet. Ud over den nævnte grønne biomasse kunne yderlige eksempler på udfordringer ved og muligheder for at anvende anden biomasse styrke strategien, f.eks. ved udvikling af nye proteinværdikæder baseret på insekter og alger samt ved udvikling af produkter af lokalt producerede planteproteiner som f.eks. ærter, bønner osv.

Digitalisering er en af de vigtigste faktorer, der fremmer vækst og velfærd inden for de fleste fagområder, og vi er enige om, at digitalisering er vigtig for udfordring nr. 5 og 6. Vi anbefaler imidlertid, at strategien også bør relatere til de

muligheder, der ligger i digitalisering i de øvrige udfordringer (vi bemærker, at big data og data mining nævnes ganske kort under udfordring nr. 2). Med hensyn til indsatsen inden for forskning og infrastruktur ønsker vi at pege på partnerskabet DABAI – dabai.dk – som en potentiel indsatsressource ligesom MADE. Data om forsyning af fødevarer er et af DABAI's anvendelsesområder.

Vi støtter på det varmeste strategien og ser frem til fortsat at bidrage til industriens fremtidige behov for innovation.

8. september 2017

Force Technology, Alexandra Instituttet,
Teknologisk Institut

AaU, AU, DTU, KU og SDU ønsker at fremkomme med følgende kommentarer om industriens strategi

De fem universiteter hilser denne ambitiøse strategi velkommen – en strategi med henblik på fødevarerinnovation i verdensklasse – publiceret af DI Fødevarer og Landbrug & Fødevarer.

Vi betragter strategien som et fremragende udgangspunkt for den fremtidige dialog mellem industrien, offentlige myndigheder og vidensinsti-

tutionerne med henblik på at styrke Danmarks konkurrenceevne, den primære landbrugssektor, fødevarerindustrien og danske universiteter i vores fælles stræben efter at fremme økonomisk fremgang i det danske samfund.

Vi erkender også, og vi er enige om, at de forelagte udfordringer matcher de danske universiteters

kompetencer og høje forskningsniveau. De valgte indsatsressourcer er alle meget relevante, og med de kernekompetencer og forskningsområder, der findes på de danske universiteter, betragter vi os som værende stærke og villige bidragsydere inden for alle indsatsområder.

Udfordringerne

Den skitserede forskning og innovation muliggør, at både fødevarerindustrien og samfundet kan vise fremgang mange år fremover. Vi giver vores fulde tilslutning til, at strategien anerkender vigtigheden af fundamental forskning og behovet for langsigtet perspektiv inden for alle prioriterede hovedudfordringer og indsatsområder.

Ikke desto mindre fremhæver universiteterne også, at hvert universitet har specifikke forslag til forbedring af nogle af hovedudfordringerne, og at vi derfor stærkt anbefaler, at industrien og relevante bevilgende myndigheder inviterer de vigtigste interessenter, inklusive universiteterne, til at deltage i planlægning og implementering af ny forskning samt uddannelses- og innovationsinitiativer.

De investeringer, som er nødvendige for at stå rustet over for udfordringerne, er enorme. Ved at prioritere investeringerne inden for uddan-

nelse, forskning og innovation ser vi positivt på, at man identificerer nuværende og fremtidige udfordringer, som sektoren står over for generelt, set fra både et primærlandbrugs side som fra et industrielt perspektiv. Vi er sikre på, at den rigtige måde at drive Danmark fremad på er at kombinere vores kræfter i de private virksomheder med tiltag fra universiteterne og regeringen; dette især med henblik på udvidet samarbejde og medvirken på tværs af discipliner og organisationer.

Vi konstaterer, at der kunne være et mere tydeligt bindeled mellem den eksisterende og den fremtidige infrastruktur samt de individuelle innovationsindsatsområder. Dette led bør udforskes i forbindelse med planlægning, implementering og igangsætning af nye initiativer og investering i infrastrukturer, forsknings- og innovationsprojekter osv.

Danmark er allerede nu i allerførste linje, men vi kan gøre meget mere for at gavne den danske fødevarereksport. For at beholde og udbygge den danske position noterer hvert universitet sig et antal spørgsmål, som er så vigtige, at de nødvendigvis må adresseres under både hovedudfordringer og innovationsindsatsområder. Disse områder er af betydning for fremtiden, men er ikke direkte adresseret i strategien. Universiteterne anbefaler, at diskussioner om, hvorledes

disse områder, som vi mener mangler i den fremsatte strategi, kan inkluderes.

Vi ønsker indregning af uddannelse som en indsatsressource i strategien velkommen. Der er allerede stærke bånd mellem universiteterne og industrien, men vi ser frem til et endnu stærkere samarbejde.

Industrien ser gerne en mere livslang læring på alle niveauer. Som universiteter hilser vi dette velkommen og ser frem til at få industrien aktivt involveret og foretage investering i videreudvikling af dette område.

Implementering

Vi har en fælles interesse i at implementere denne strategi i tæt samarbejde og dialog med industrien og relevante organer i regeringen. Vi anbefaler derfor, at implementeringstiltagene har fokus på inklusion og samarbejde på tværs af de mange interessenter ved f.eks. at oprette workshops, matchmaking-arrangementer, osv. Formålet med disse tiltag bør være at sikre et bredere ejerskab af forskningsdagsordenen og at fremme iværksættelse af fælles projekter inden for forskning og innovationsindsatsressourcer.

For at nå vores fælles mål, hilser vi initiativer fra industrien velkommen – initiativer med henblik på talentudvikling og med fokus netop på denne sektor. Sektoren kunne få gavn af at øge mulighederne for praktikophold hos virksomhederne under uddannelsen og af, at virksomhedsansatte kan fungere som gæstelektorer på universiteterne. Endelig kan virksomhedsansatte være en del af de rådgivende grupper inden for hvert uddannelsesområde, og de kan hjælpe med at støtte og kvalificere uddannelserne af erhvervs-ph.d.'er og postdoc's. Universiteterne kan byde på muligheder for at bistå industrien med at få fat på de bedste talenter og dermed være i stand til at påvirke udviklingen inden for de almene universitetsuddannelser såvel som mere specifikke naturvidenskabelige uddannelser.

Afslutningsvis hilser universiteterne en fælles indsats med henblik på livslang læring meget velkommen.

Vi ser frem til samarbejdet til gavn for både private virksomheder og universiteter.

Venlig hilsen

7. september 2017

Mogens Rysholt Poulsen, dekan, Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet

Niels Christian Nielsen, dekan, Fakultet for Naturvidenskab og Teknologi, Aarhus Universitet

Katrine Krogh Andersen, dekan, Forskning, DTU

John Renner Hansen, dekan, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet

Martin Zachariasen, dekan, Det naturvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet